

ВІДГУК
офіційного опонента — доктора педагогічних наук,
професора кафедри теорії та історії музичного виконавства
НМА України імені П. І. Чайковського
Юника Дмитра Григоровича
на дисертаційну роботу ВАН ХАЙЛУН
«МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО
ТВОРЧО-ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ЗІ ШКІЛЬНИМИ ХОРОВИМИ КОЛЕКТИВАМИ»,
подану на здобуття наукового ступеня
доктора філософії з галузі знань 01 — Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 014 — Середня освіта (Музичне мистецтво)

Світова освітня парадигма вимагає змін в аспекті модернізації мистецької освіти. У вищих закладах освіти України та світу педагогічні фахівці покликані сприяти формуванню готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами з урахуванням сучасних гуманістичних тенденцій розвитку цивілізації. Саме тому вагомої актуальності набуває тематика дисертаційної роботи Ван Хайлун.

Аналіз дисертації засвідчує, що Ван Хайлун використав оригінальний принцип структуризації матеріалу, який дозволив послідовно і всебічно висвітлити результати дослідження. Зокрема, слушною видається побудова першого розділу дисертації — *«Теоретико-методологічні основи готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної діяльності з учнями»*, де: досконало розкрито філософський, психологічний і мистецтвознавчий аспекти предмету дослідження; визначено змістове наповнення означеного поняття, його складники та специфіку прояву в процесі фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Ван Хайлун теоретично обґрунтував актуалізацію ролі інтерпретації вокально-хорових творів, яка ним характеризується як художньо-звукова реалізація музичного тексту в процесі виконання, що забезпечує цілісне розуміння музичних творів, їхнє творче збагачення та відтворення у виконавській діяльності (сс. 36-41, 62, 219-220 тощо). На основі системно-

інтеграційного, комунікативного, рефлексивно-усвідомленого, конструктивного та творчо-пошукового наукових підходів Ван Хайлун здійснив художньо-смысловий аналіз вокально-хорових творів. Саме це надало змогу виокремити специфічні напрями роботи фахівця над ними для:

- свідомого оцінювання мистецьких творів з урахуванням особистісного мистецького досвіду;
- актуалізації емоційного та естетично наповненого сприйняття мистецького твору;
- віднайдення нових інтерпретаційних способів втілення творчого задуму у виконавську діяльність;
- розвитку слухових уявлень майбутніх учителів музичного мистецтва у виконавському процесі тощо (сс. 41-43, 62-63 тощо).

Заслугує схвальної оцінки авторське визначення структури готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами, що охоплює змістовно-логічний, операційно-процесуальний та творчо-діяльнісний компоненти.

Теоретична значущість дисертаційної роботи Ван Хайлун підтверджується ретельною розробкою критеріїв оцінювання готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної діяльності з учнями і їх показників, які в сукупності всебічно висвітлюють рівень сформованості означеного феномену.

Системний підхід простежується при розгляді дисертантом методичних засад формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної діяльності зі шкільними хорами (*другий розділ дисертації*), де визначено і обґрунтовано не тільки педагогічні принципи, а й педагогічні умови, якісна реалізація яких забезпечує досягнення мети, тобто досягнення високого рівня сформованості означеного феномену.

Зокрема, такими педагогічними умовами, за переконаннями автора проведеного дослідження, є:

- спонукання студентів факультетів мистецтв до свідомої регуляції

музично-виконавської діяльності;

- спрямування до взаємодії їх пізнавальної, оцінної і креативної роботи у процесі творчо-інтерпретаційної діяльності;

- забезпечення психолого-комунікативного супроводу навчально-виконавської діяльності студентів факультетів мистецтв;

- інтеграція різновидів вокально-хорової діяльності студентів факультетів мистецтв;

- оптимальне поєднання теоретичного та практичного досвіду студентів з проекцією на практичну роботу з учнями (сс. 78, 91, 107, 221 тощо).

Не викликає сумніву дієвість запропонованої авторської методичної моделі формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами, яка передбачає освітню траєкторію їх фахової підготовки, спрямовану на підвищення індивідуального рівня розвитку студентів, практичне оволодіння творчо-інтерпретаційними вміннями та набуття знань щодо здійснення музично-педагогічної діяльності на високому професійному рівні. Важливою засадою розробленої Ван Хайлун методики постають методичні настанови на ґрунтовне засвоєння студентами факультетів мистецтв способів і прийомів опрацювання музичних творів, створення творчої інтерпретації цих творів як основи вокально-хорової роботи з учнями у процесі виконавської діяльності.

На особливу увагу заслуговує інформація третього розділу дисертації — *«Експериментальна перевірка ефективності методики формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної діяльності зі шкільними хоровими колективами»*, де викладено зміст і результати констатувального та формувального етапів педагогічного дослідження.

Розроблена Ван Хайлун поетапна методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами виявилась ефективною. Організаційно-когнітивний етап формування означеного феномену націлює фахівців на:

- ознайомлення зі змістом і сутністю творчо-інтерпретаційної роботи;
- накопичення знань щодо творчої роботи над музичними творами для різних видів дитячих колективів;
- цілісне осмислення орієнтацій, спрямованих на набуття творчо-інтерпретаційних умінь.

Технологічно-поглиблений етап формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної діяльності зі шкільними хоровими колективами зорієнтовує фахівців на максимальне використання в навчальних цілях можливостей засобів мультимедіа, Інтернету, сучасних комп'ютерних технологій під час розвитку творчо-інтерпретаційних умінь.

Дослідницько-результативний етап формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної діяльності зі шкільними хоровими колективами спрямовує на:

- вироблення творчо-пошукових і дослідницьких умінь;
- залучення до пошуково-дослідницької діяльності;
- закріплення знань та відпрацювання вмінь щодо творчо-інтерпретаційної роботи над музичними творами.

Закономірно, що отримані результати порівняльного аналізу дослідження уможливили виявлення позитивної динаміки сформованості рівнів готовності до творчої інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами у студентів експериментальної групи. Саме це засвідчує ефективність авторської методики формування означеного феномену.

Отримані результати надали змогу дисертанту виявити наукову новизну. Вона полягає в тому, що *вперше*:

- уточнено сутність поняття «готовність майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами»;
- систематизовано методологічні підходи до фахового навчання студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів;
- розроблено компонентну структуру, критерії та показники готовності

студентів факультетів мистецтв до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами;

- визначено основні принципові положення та педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами;

- представлено методичну модель готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами;

- розроблено та впроваджено поетапну методику формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

Подальшого розвитку набули засоби комплексної діагностики та рівні сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

В цілому позитивно оцінюючи дисертацію Ван Хайлун, необхідно висловити деякі міркування/зауваження, які виникли в процесі рецензування роботи і вимагають окремих пояснень.

1. Розкриваючи теоретико-методологічні засади дослідження проблеми формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної діяльності з учнями, дисертант розглядає організацію означеного процесу з позиції конструктивного підходу. Виникає питання: яким чином конструктивний підхід забезпечує конкретність, структурованість і плідність творчо-інтерпретаційної роботи майбутніх учителів музичного мистецтва з учнями?

2. У дисертації ґрунтовно розкрито наукове осмислення поняття «педагогічна умова» і ретельно описано зміст педагогічних умов для цілеспрямованого формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами. Натомість, залишилися невисвітленими механізми реалізації у практичній роботі майбутніх учителів музичного мистецтва педагогічної умови, спрямованої на їх спонукання до свідомої регуляції музично-

виконавської діяльності.

3. Реалізація запропонованої авторської методики формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами передбачає введення систематичної поетапної експериментальної роботи із впровадження навчальних вправ, що, на наш погляд, потребує аргументованого пояснення.

4. Другий етап дослідно-експериментальної роботи спрямовувався на розвиток творчо-інтерпретаційних умінь у студентів факультетів мистецтв для успішної діяльності зі шкільними хоровими колективами. Разом з тим, стислий опис методичного забезпечення цього етапу формувального експерименту утруднює сприйняття повноти чітких алгоритмів удосконалення таких умінь.

5. Третій розділ дисертації «Експериментальна перевірка ефективності методики формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної діяльності зі шкільними хоровими колективами» дещо переобтяжений таблицями і рисунками — він містить 15 таблиць та 4 рисунки. На нашу думку, деякі з них можна було б перенести у додатки.

Втім, всі висловлені зауваження/міркування мають рекомендаційний характер і є додатковим доказом самостійності індивідуального науково-пошукового стилю дисертанта.

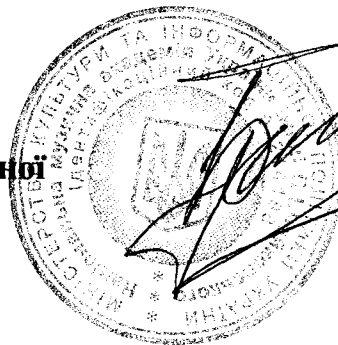
Робота Ван Хайлун є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, що має вагоме теоретичне і практичне значення. Публікації повністю відображають зміст відповідних розділів дисертаційної роботи. Основні положення дослідження достатньо апробовані на науково-практичних конференціях різного рівня і висвітлені в 6 одноосібних публікаціях, 2 з яких надруковано в провідних фахових виданнях України з педагогіки, 1 — у міжнародному науковому виданні, 3 роботи — апробаційного характеру.

Таким чином, вважаємо, що дисертаційна робота *«Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами»* за своїми актуальністю, науково-теоретичним рівнем, новизною постановки та

розв'язання проблем, практичним значенням відповідає чинним вимогам пунктів 9, 11-14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами, внесеними відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015, № 1159 від 30.12.2015, № 567 від 30.12.2015, № 943 від 20.11.2019 р.) та Порядку проведення експерименту з присудження наукового ступеня доктора філософії, який затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, а її автор Ван Хайлун заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 — Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 — Середня освіта (Музичне мистецтво).

18.01.2022 р.

Офіційний опонент:
доктор педагогічних наук,
професор кафедри теорії та історії
музичного виконавства Національної
музичної академії України
імені П. І. Чайковського



Д. Г. Юник

Проректор з наукової роботи
Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського

А. Я. Скорик

Підпис <i>Д. Г. Юник</i> <i>А. Я. Скорик</i> Засвідчую: начальник загального відділу Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
--